KLADNO
krematorium

ATELIER SITTA - CHMELOVÁ
FA ČVUT V PRAZE
ZIMNÍ SEMESTR 2022

O AUTORCE

NIKOLA ALICE HURYCHOVÁ

Veganství, ekologie, zero-waste životní styl - hodnoty, podle kterých se dívám na svět, které následuji a které mě inspirují i v mé tvorbě. Pro studium krajinářské architektury jsem se rozhodla, protože bych ráda byla součástí řešení trvale udržitelného způsobu života lidí na Zemi. Krajinářská architektura je pro mě nejpragmatičtější forma ekologického aktivismu. Nejvíce mě zajímají utopistické vize toho, jak by to mělo být. Inspiruji se sci-fi a fantasy literaturou, kinematografií.

Zadání Krematoria v Kladně jsem si vybrala protože mě přitahuje industriálně-přírodní genius loci, kterým Kladno a jeho okolí bohatě oplývá a také protože bylo vypsáno ve spolupráci s Hankou Špalkovou, jejíž vedení mi vyhovuje.

Práce v rámci předmětu AT V malé měříko, ve 3. ročníku oboru krajinářská architektura na FA ČVUT je zároveň studií k bakalářské práci.

SOUČASNÝ STAV

Krematorium se nachází na východním předměstí města Kladna, na kraji lesa a sadu z 19. století. Původní návrh nebyl dokončen a v roce 1992 zde vznikla budova krematoria, jejíž parkoviště sdílí jak zaměstnanci, tak návštěvníci.

Území je dobře dostupné pouze skrz les z jihu. Ze severu a východu území odděluje hlavní tah na Prahu, ze západu teplovod s odvodňovacím korytem a nenavazující pěšina u pramene.

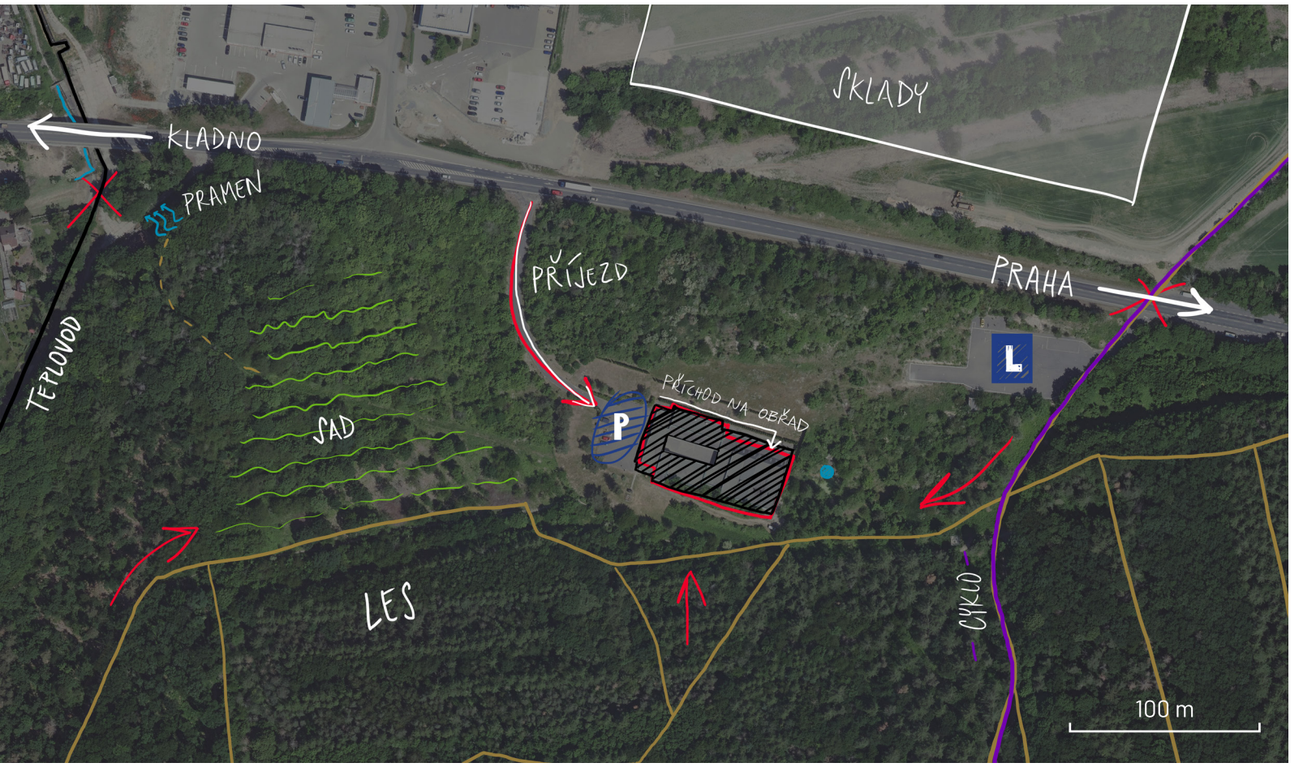

KONCEPT: ZEMĚ ZE MNĚ

Současné kladenské krematorium je největší ze tří krematorií ve středočeském kraji a obslouží přibližně 450 těl měsíčně. V době svého vzniku (1992) bylo technologicky nejmodernější v ČR. S rostoucími cenami za energie a nutností redukovat spalování fosilních paliv a vznik skleníkových plynů se stává technologie žehu nevítaná.

Svůj tehdejší prim by si krematorium mohlo v současnosti obnovit tak, že by svůj provoz změnilo z kremace na udržitelnější způsob pohřbívání lidských ostatků: kompostování.

K rozkladu ostatků slouží kompostovací buňka, ve které je tělo uloženo 30 dní. Výsledkem je více než 500 kilogramů neutrální zeminy, kterou je možné si nechat dovézt k využití na soukromém pozemku pozůstalých, uložit ji na chráněném pietním místě v blízkosti krematoria nebo ji věnovat k obnově okolních brown-fieldů.

Kompostováním lidských ostatků vzniká tolik potřebný humus, který díky nešetrnému zacházení s půdou ztrácíme.

Prototypová kompostovací buňka se skládá z vnitřního válce a vnějšího šestihranu o šířce 1,5 m a délce 3 m.

Fotografie: Recompose.life

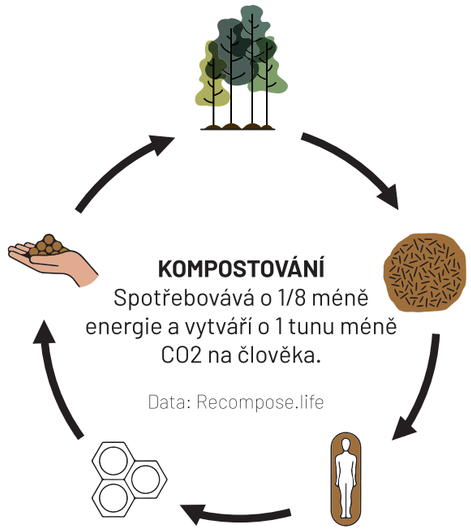

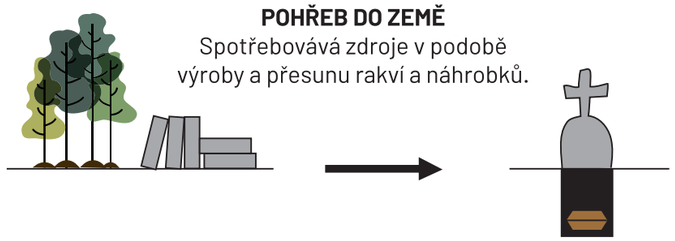

KOMPOSTÁRIUM

Buňky jsou uloženy v nově vybudovaných prstencích, jejichž vnitřní prostor tvoří místo pro venkovní obřady. Kompostárium je budova na půdorysu pravidelného 52 úhelníku o délce jedné strany 1.6 m, hloubce 8 m, vysoká 4.5 m, s vnitřním průměrem 28 m a celkovým průměrem 44 m.

Vstup do chráněného vnitřního obřadního prostoru tvoří zužující se prostor o vstupní šířce 5 m a výstupní 3 m. Budova je opláštěná betonem s příměsí železa a mědi pro korodující vzhled. Uvnitř budovy je technické zázemí pro obsluhu kompostovacích buněk, které jsou všechny přístupné zevnitř a vybrané i z vnějšího obřadního prostoru.

Jeden prstenec obsahuje 150 kompostovacích buněk (1 kruh = 50 ks x 3 patra).

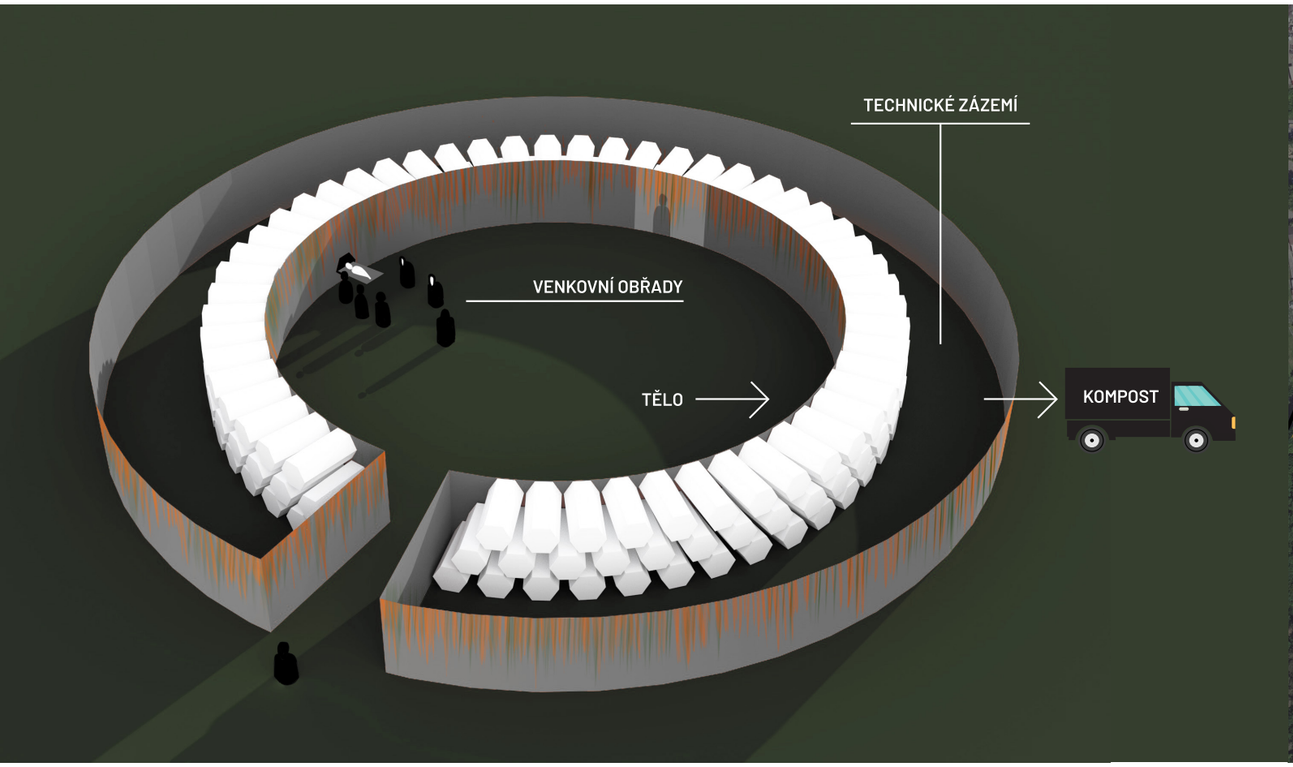

HLAVNÍ PRINCIPY

1/ UDRŽITELNOST
- kompostování, venkovní obřady = spojení s přírodou

2/ DOSTUPNOST
- podchod pod teplovodem na západě, podchod pod silnicí na severovýchodě

3/ VYVOLÁVÁNÍ GÉNIA LOCI
- design opuštěné industrie v divoké přírodě

4/ PRÁZDNO A VÝHLEDY
- nerušené výhledy (ze střechy zázemí, ze svahu na kostel)
- skryté zázemí a parkoviště pro zaměstnance

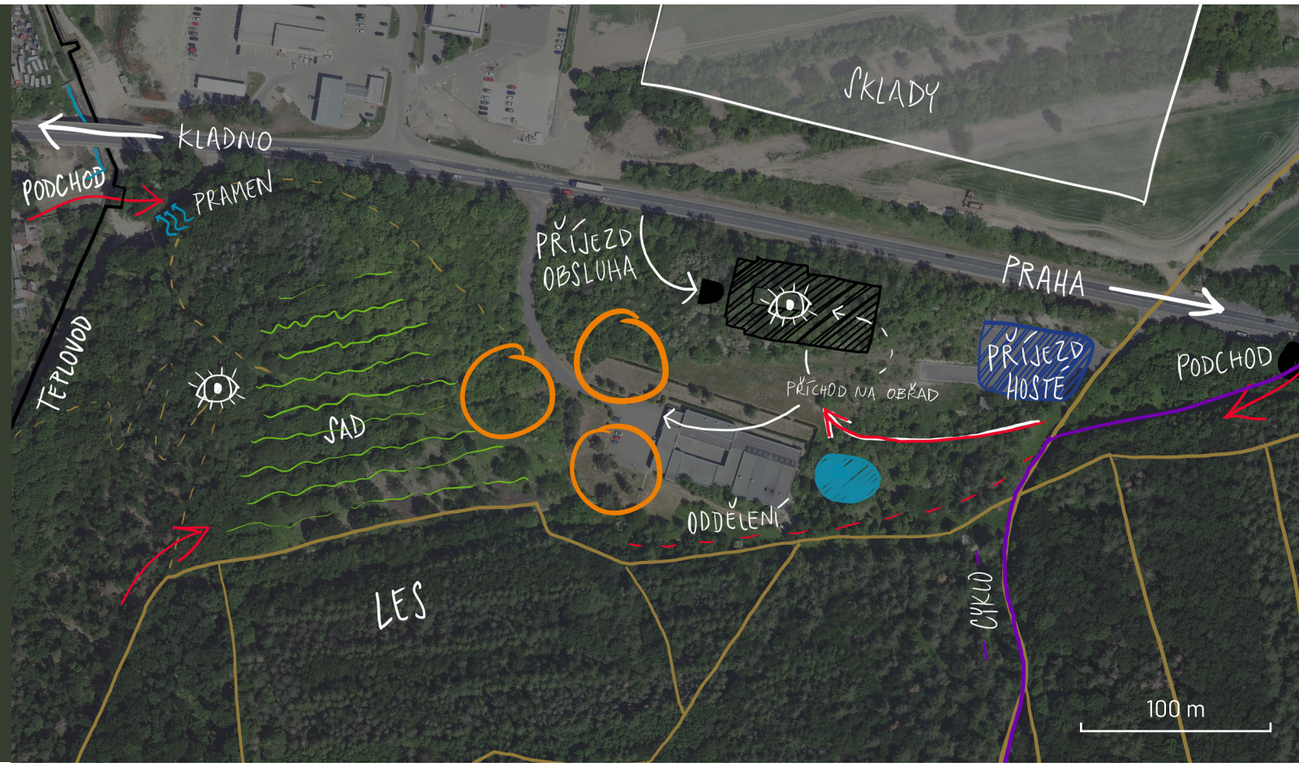

ŠIRŠÍ VZTAHY

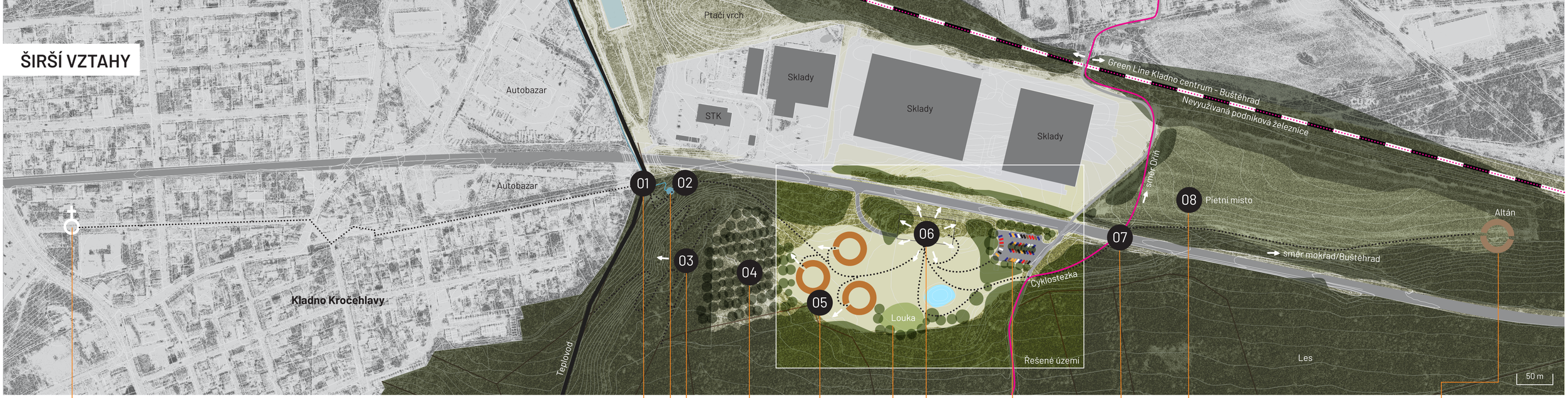

Kostel

Cesta z nejbližšího kostela Nejsvětějšího srdce Ježíšova do navrhovaného areálu kompostária, pro možnost církevních obřadů.

Teplovod

Podchod pod teplovodem s lávkou přes koryto by umožnil přístup k prameni, na svah s výhledem na kostel, do sadu, do lesa a na vybrané území.

Pramen

Les v těchto místech roní pramínek, který by se tak stal symbolickým zastavením na cestě z města.

Výhled

Dalším místem pro zastavení je na hraně svahu, kde se setkává několik cest. V zimě je možné vidět věže kostelů. (i Nanebevzetí Panny Marie).

Pamětní sad

Pietní místo, které udržuje vzpomínku na původní sad tím, že udržuje řady ovocných stromů, které zde mohou pomoci obnovit pozůstalí, jako upomínku na své blízké.

Kompostária

Budovy ve kterých probíhá kompostování se vstupy směrem západ slunce při rovnodennosti a letním a zimním slunovratu.

Srnčí louka

V lese se pohybuje srnčí zvěř, která klade mladé na chráněné místo do vysoké nesečené trávy.

Zázemí

Budova zázemí o velikosti původního krematoria je schovaná v severním svahu u silnice.

Nabízí výhledy ze střechy a jižní fasádou na louku, vodní plochu a les.

Obsahuje recepci, smuteční síň, toalety, kanceláře, sklady, šatny, márnice a garáže.

Příjezd

Příjezd umožňuje zastávka MHD a parkoviště pro 45 vozů.

Podchod

Podchod pro pěší a elektromobily obsluhující kompostárium. Zpřístupnění území ze severu a východu

Pietní místo

Klidné místo pro ukládání zeminy z kompostária.

Altán

Průchozí stavba tvořící dominantu ze západu a vstupní bránu na pietní místo z východu.

DESIGN

Genius loci suburbie Kladna se skrývá v opuštěné industrii, kterou zarůstá nekomponovaná zeleň.

Vzhled nových staveb kompostárií je navržen tak, aby působily jako opuštěné lodě, které přistály na Zemi dávno před současným návštěvníkem prostoru. Stavba zázemí zarostlá v kopci - centrální velín dávné civilizace, vedle kterého čekají zaparkovaná plavidla na odlet. Prstence nemají viditelné vstupy dovnitř technického prostoru a zachovávají tak mysteriózní atmosféru celého území.

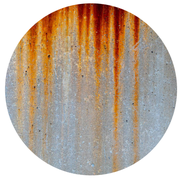

Povrch kompostárií je řešen betonem s měděnými a železnými prvky na střeše, které díky přirozenému stékání srážek po zdi vytvoří zeleno-rezavé pruhy a dodají stavbám na stáří.

Povrchy cesty jsou řešeny zpevněným trávníkem, místy doplněným o dlažbu z upcyklovaných betonových prvků z okolních lesů.

Vegetace autochtonní se zvýrazněním několika vybraných solitérních stromů, vysokých travin a trvalek s doplněním bahenních rostlin k vodní ploše a s mozaikovou sečí trvale travnatých porostů v místech pohybu lidí a obslužných elektromobilů.

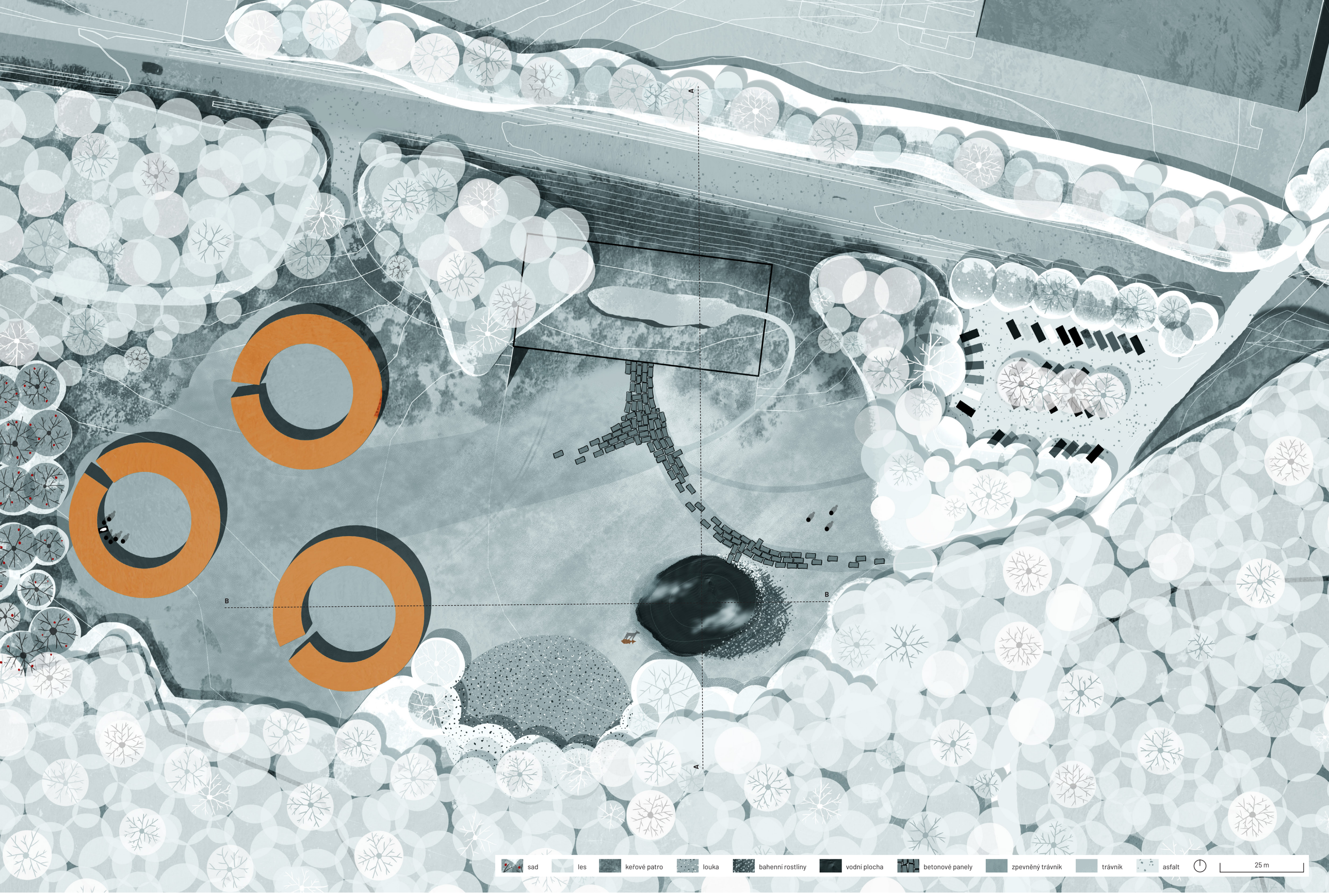
A
A
B
B
sad
les
keřové patro
louka
bahenní rostliny
vodní plocha
betonové panely
zpevněný trávník
trávník
asfalt
25 m

ŘEZ A-A

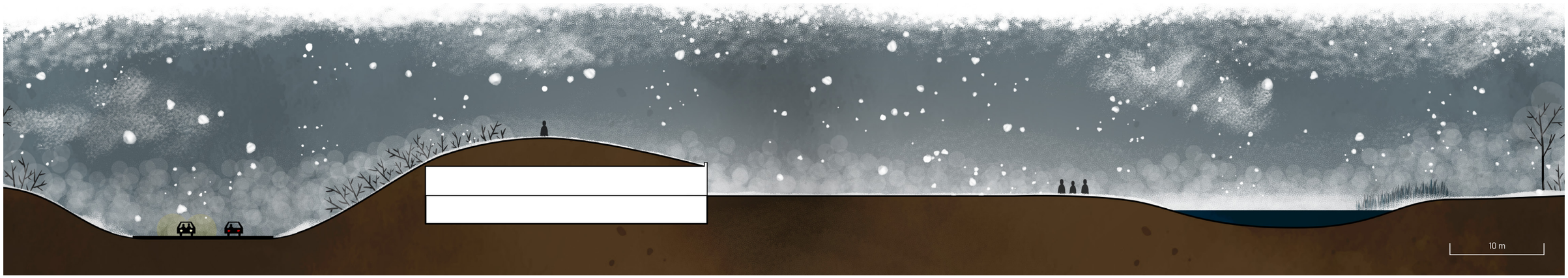

ŘEZ B-B

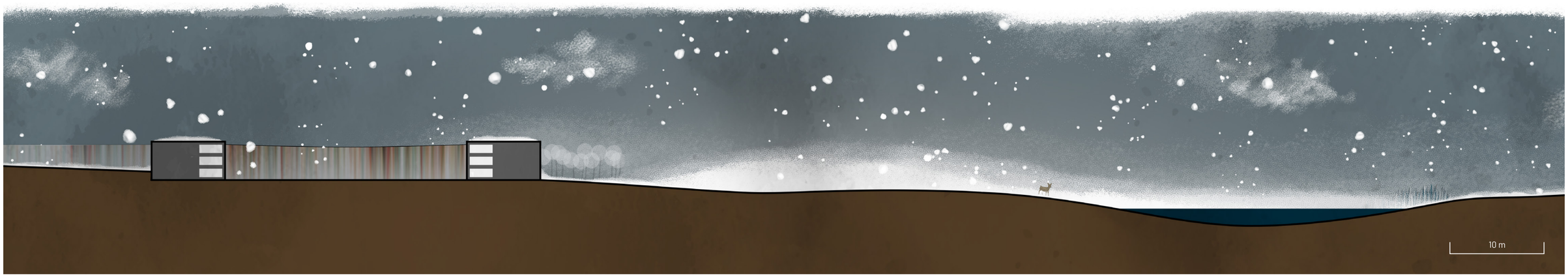
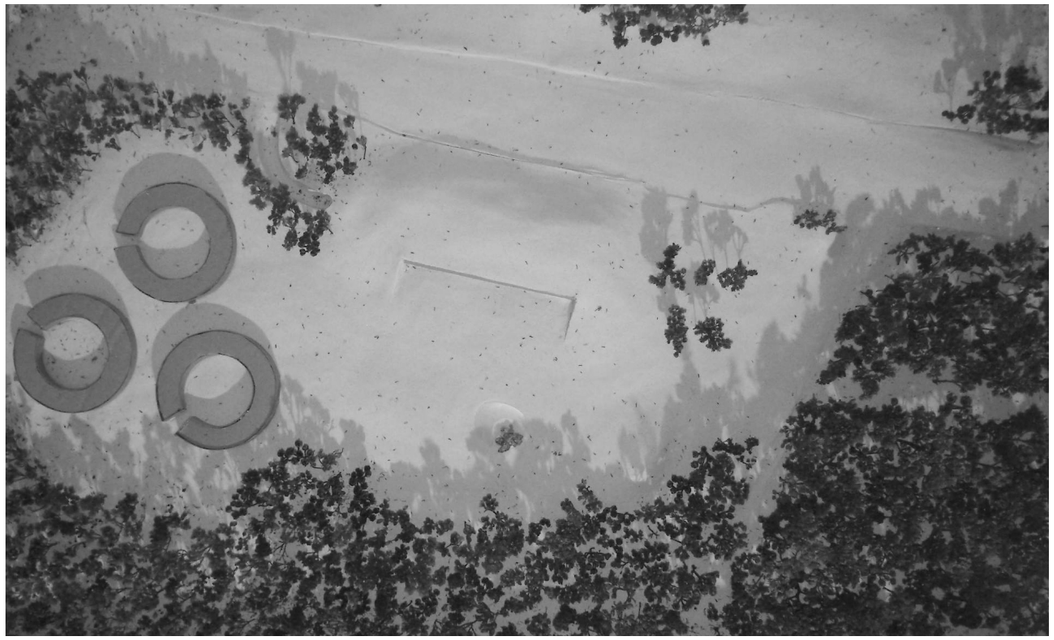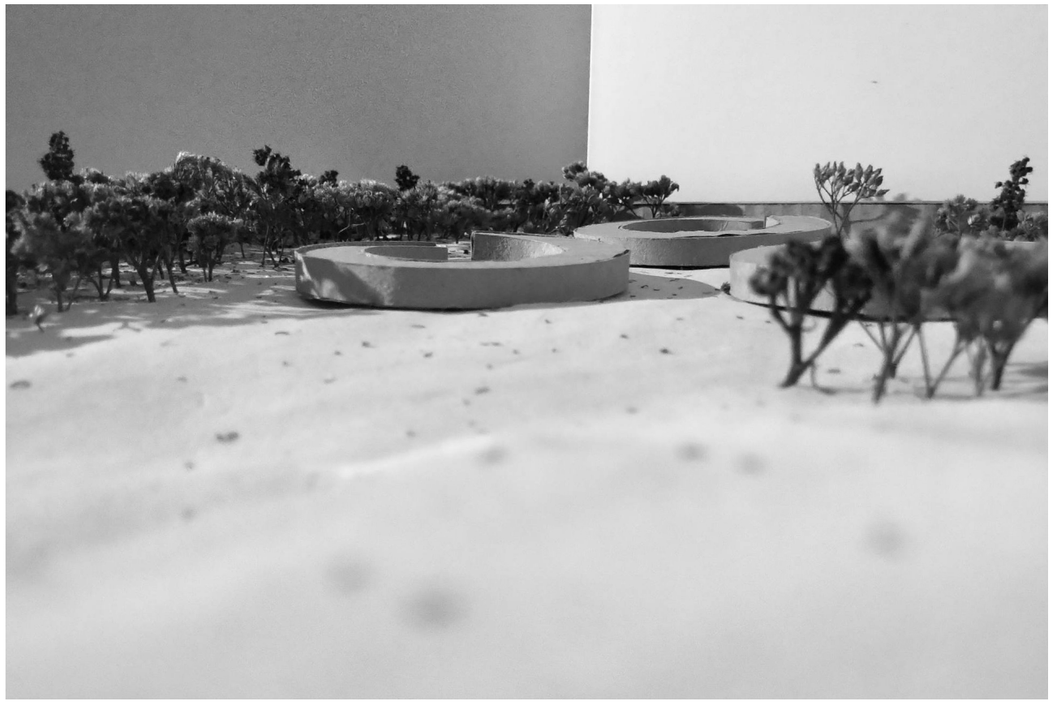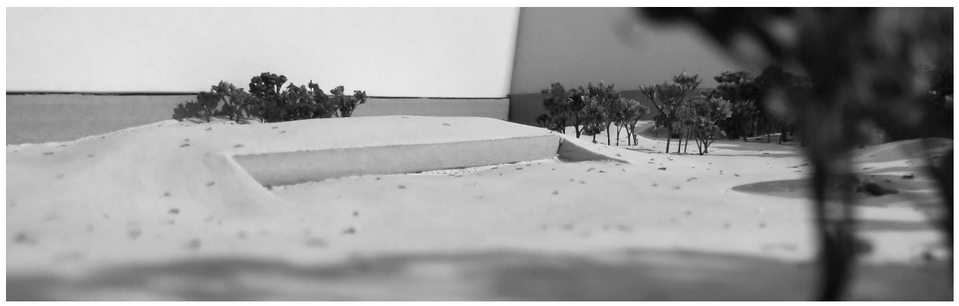
FOTOGRAFIE MODELU